

gere har været Regjeringens Hensigt at yde Godtgjorelse for saadanne militaire Befordringer, saa skal jeg i denne Henseende henvise til en Række af Forordninger, der ere udfomne med den Tanke og med den Bestemmelse, at der skulde ydes Betaling for deslige Befordringer. Der er saaledes navnlig Forordningen af 9de Mai 1806, hvilken man vel kan betragte som Grundlaget for de derpaa følgende Forordninger i denne Retning. Den bestemte, at hvad der udfordredes af saadanne militaire Befordringer, skulde udredes af alt privilegeret og uprivilegeret Hartkorn, men den siger ogsaa, at der skulde gives Betaling derfor. Dette stadfæste endvidere Forordningerne af 22de September 1808 og 30te April 1809. Det Samme har ogsaa senere gjort sig gjældende, navnlig ogsaa efter Krigen i 1814. Da blev ogsaa den nævnte Forordning af 9de Mai 1806 sat i Kraft, og det blev ligeledes bestemt, at der skulde ydes Godtgjorelse for de præsterede Fribefordringer. Det blev imidlertid skudt hen i meget lang Tid, nemlig til 1833, idet en Frdn. af 5te September 1832 bestemte, at der skulde ydes Godtgjorelse for de præsterede Befordringer om end i en noget forandret Form. Det har saaledes stadig, hvergang Fædrelandet har været hjemløst af en Krig, givet sig tilkjende ved de Forordninger, der ere udfomne, at den saakaldte Hjøringspligt skulde vederlægges. Derfor synes jeg, at det ogsaa i vor Tid maatte være retfærdigt og billigt, om der nu blev taget Hensyn dertil. Under Krigen i 1864 blev ligeledes den oftnævnte Forordning af 9de Mai 1806, dens § 7, igjen sat i Kraft, saavel som ogsaa Forordningen af 26de Juni 1844 § 9. Dette havde vel nærmest Hensyn til selve Hjøringspligten, men i Analogi af, hvad der er skeet tidligere, synes det mig ogsaa, at det kunde være retfærdigt, at Byrden igjen blev fordeelt. Det kommer nu an paa, hvorledes Landstinget vil stille sig til denne Sag. Jeg beklager, at de to første Talere synes at stille sig absolut imod en saadan Lov. Der er jo mere end een Vej, som man kan gaae. Om Landstinget nu vilde forfaste Loven, forekommer det mig,

at det vilde være meget uheldigt. Jeg ønskede, at der maatte blive stænket Sagen velvillig Opmærksomhed, saa at den kunde gaae videre, thi jeg troer at turde forsikre de ærede Herrer om, at, bliver Lovforslaget atter forfattet denne Gang, vil det igjen duffe frem i næste Samling. Man kunde jo maaskee forandre Lovforslaget saaledes, at man bragte det hen til den Skikkelse, hvort den ærede Minister indbragte det ifjor, og i hvilken han erklærede at ville tage imod Loven; eller ogsaa kunde man gaae den Vej, at tage Loven, som den foreligger, og da overlade det til den ærede Minister, om han vilde negte at indstille den til kongeligt Stadfæstelse. Der som man vilde vedtage Loven i den Skikkelse, hvort den ifjor blev indbragt af Ministeren, blev det overgivet til Folkethinget, om det vilde vedtage den eller ikke, og saa vilde Folkethinget ialtfald bære Skylden for, om Loven ikke udkom. Naar den høitærede 4de Landstingsmand for 1ste Kreds (Lehmann) udtalte, at denne Byrde var som en Skat, der hvilede paa Hartkornet, saa synes jeg rigtignok, at det er en temmelig stor extraordinair Skat at paalægge de Enkelte, som den er kommen til at hvile paa, medens en stor Deel slet ikke kommer til at tage Deel i den; jeg kunde snarere betragte det som en Art Børnepligt, der blev paalagt i denne Retning. For at paavise, at det har været en ikke saa ganske ubetydelig Byrde, skal jeg til Exempel fremføre, at det er godtgjort, at der paa enkelte Steder endogsaa er udført indtil 6—7 saadanne Hjøringsagter af hver Tonde Hartkorn. Selv om man nu kun regner disse Ugter til 2 Rd. hver, saa vil det dog sees at være en temmelig stor Byrde for en mindre Hartkornbruger, f. Ex. en Gaardmand med 4 Tdr. Hartkorn. Det var dog vistnok mindre heldigt, om denne Byrde skulde blive betragtet som en Art Børnepligt, ihvorpel Børnepligten ganske vist fordrer Mere og Mindet end det at bære Sabel og Gevær; thi man maatte jo saa spørge: hvorfor skulde da det Hjøringspligtige Hartkorn bære en forholdsvis større Deel af denne Børnepligt end den øvrige